

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Бердянський державний педагогічний університет
Факультет фізичної культури, спорту та здоров'я людини

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВПЛИВУ ДОВКІЛЛЯ, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
ТА СПОРТУ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

**(До десятиліття заснування факультету фізичної культури,
спорту та здоров'я людини БДПУ)**

*Збірник матеріалів
V Міжнародної науково-практичної онлайн конференції*

**Бердянськ
БДПУ
2021**

УДК 378.091.212.613]:[502+796]

А 43

Редакційна колегія:

Головний редактор – Кушнірюк С. Г., кандидат наук з фізичного виховання та спорту, професор (Бердянськ); **заступник головного редактора** – Гнатюк В. В., кандидат біологічних наук, доцент (Бердянськ).

*Друкується за рішенням вченої ради
факультету фізичної культури, спорту та здоров'я людини
Бердянського державного педагогічного університету
(протокол № 3 від 28.09.2021р.)*

- A43 Актуальні питання впливу довкілля, фізичного виховання та спорту на здоров'я людини : зб. наук. матеріалів V Міжнародної науково-практичної онлайн конференції (Бердянськ, 16–17 вересня 2021 р.) №5 / [гол. ред. С. Г. Кушнірюк]. – Бердянськ : БДПУ, 2021. – 180 с.
- A43 Topical issues of influence of the environment, physical education and sport on human health : Coll. Science. Materials of the V International scientific-practical online conference (Berdyansk, September 16-17, 2021) №5 / [ch. Ed. S.G. Kushniryuk]. - Berdyansk: BSPU, 2021. – 180 p.

У збірнику вміщено наукові статті, які висвітлюють актуальні питання теоретико-методичних, валеологічних та психолого-педагогічних аспектів фізичного виховання і спорту різних верств населення, професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання, фітнесу, фізичної реабілітації, туризму й рекреації, сучасних аспектів фізичної реабілітації та адаптивної фізичної культури, а також еколого-біологічних проблем формування здорового способу життя студентської молоді.

УДК 378.091.212:613]:[502+796]

За зміст статей і правильність цитування відповідальність несуть автори

© Бердянський державний педагогічний університет, 2021

Кузнецова Е.Т.,
профессор кафедры физической культуры и спорта
Коляда Н.В.,
ассистент кафедры физической культуры и спорта,
УО «Полесский государственный университет»,
Республика Беларусь

МЕТОДИКА ОРГАНИЗАЦИИ САМОСТОЯТЕЛЬНЫХ ЗАНЯТИЙ ОЗДОРОВИТЕЛЬНОЙ ТРЕНИРОВКОЙ

Наиболее целесообразной и перспективной формой повышения двигательной активности студентов в процессе физического воспитания является самостоятельная оздоровительная тренировка (СОТ) продолжительностью 25–60 мин в день в утреннее, дневное или вечернее время, с периодичностью 3–4 раза в неделю, учитывающая состояние здоровья студентов, их индивидуально-психологические особенности. Управление процессом СОТ должно осуществляться путем определения объема и интенсивности нагрузок за предыдущие недели, корректировки индивидуальных программ СОТ с учетом экспресс-тестирования общего состояния студентов на втором плановом занятии недели [1].

Общими рекомендациями по организации, содержанию и направленности СОТ, которые практически апробированы в образовательной деятельности, являются следующие положения [2].

1. Содержание СОТ для каждого студента должно определяться с учетом индивидуального выбора программы, перечень которых предоставляется студентам в первую неделю учебного семестра.

2. Продолжительность самостоятельной оздоровительной тренировки:

- для студентов с низким уровнем физического здоровья – 25 мин;
- для студентов с ниже средним уровнем физического здоровья – 25–30 мин;
- для студентов со средним уровнем физического здоровья – 40 мин;
- для студентов выше среднего и высоким уровнем физического здоровья – 45–

50 мин.

3. Реакция ЧСС:

- для студентов с низким уровнем физического здоровья – 125–135 уд·мин⁻¹;

- для студентов с ниже средним уровнем физического здоровья – 135–145 уд·мин⁻¹;
- для студентов со средним уровнем физического здоровья – 145–155 уд·мин⁻¹
- для студентов выше среднего и высоким уровнем физического здоровья – 150–185 уд·мин⁻¹.

4. Перед началом самостоятельных тренировок все студенты должны овладеть определенным объемом теоретических знаний и практических умений по выполнению физических упражнений, дозировкой физических нагрузок, навыками самоконтроля за физическим состоянием.

5. Необходимость ведения дневника самоконтроля за самочувствием, активностью и настроением, а также для учета нагрузки с целью ее регулирования в соответствии с индивидуальным уровнем общей физической работоспособности.

6. Управление СОР осуществляется в процессе плановых занятий по физическому воспитанию и дистанционно (корпоративная почта, Moodle).

7. Организация занятий СОР предусматривает использование мини-комплексов в форме «физкультминутки» и «физкульт-пауз»; по месту проживания студентов – фитнес и психофизического тренинга.

8. Индивидуальная программа оздоровительной тренировки включает:

- исследование уровня соматического здоровья по методике Г. Л. Апанасенка;
- комплексную оценку физического состояния (Е. А. Пирогова, Л. Я. Иващенко, 1986);
- комплексную оценку морфологического состояния;
- результаты двигательных тестов;
- рекомендации по методике построения занятий избранным видом спорта или двигательной деятельности.

9. Учет места проживания студентов, приема пищи, возможностей соблюдения санитарно-гигиенических правил.

10. Регулярное участие в физкультурно-оздоровительных мероприятиях продолжительностью не более двух часов, которые имеют высокую эмоциональную окраску и способствуют снятию психологического напряжения.

Основными видами двигательной активности выступают оздоровительная ходьба и бег, дыхательные упражнения и элементы фитнес-йоги, оздоровительная аэробика, подвижные и элементы спортивных игр; общеразвивающие упражнения; как дополнительные – силовые упражнения с небольшими отягощениями (на развитие собственно силовых способностей и силовой выносливости) циклические упражнения на кардиотренажерах (беговой дорожке, вело- и эллиптическом тренажерах) оздоровительное плавание, велопрогулки и туризм комплексы лечебной физической культуры; физические упражнения на нестабильных поверхностях (фитболах, полусфере «боссу») на развитие силовых и координационных способностей.

Для развития двигательных качеств у студентов используются физические упражнения, которые являются базовыми в содержании оздоровительных технологий:

- для развития силовой и общей выносливости – оздоровительная ходьба и бег (непрерывный бег по дорожкам стадиона, кроссовый бег по пересеченной местности) и плавание, элементы ритмической гимнастики, классической, танцевальной, степ-аэробики, шейпинга (ходьба, бег, подскоки под музыкальное сопровождение), кардио-тренажеры, вело- и пешие туристические походы;

- для розвитку швидкості – бег (ускорення з різних стартових положень до 30–50 метрів, стартовий розгон, бег на місці і з упором в стінку, швидкісні повороти в плаванні), подвижні ігри (короткі естафети) і елементи спортивних ігор;
- для розвитку сили використовуються вправи на тренажерах;
- для розвитку гнучкості – подвижні ігри (вправи на гімнастических снарядах, елементи акробатики) і елементи спортивних ігор (настільний теніс, бадмінтон, волейбол), челночний бег і естафети;
- для розвитку гнучкості – елементи ритмічної гімнастики, класическої, танцевальної, степ-аеробіки, фітнес-йога (нахили в сторони, кругові рухи туловищем, тазом, нахили вперед, назад, выпади і т. п.).

При цьому в течение підготовчої частини заняття ЧСС повинна знаходитися в межах 80–110 уд·мін⁻¹, основної частини – від 110 до 130–150 уд·мін⁻¹, в заключній частини заняття – 60–90 уд·мін⁻¹. Робоча ЧСС визначається в підгрупах: низький рівень фізического здоров'я – навантаження 60% від максимальної ЧСС, нижче середнього – навантаження 65%, середній рівень – навантаження 70% від максимального пульса (ЧСС макс. = 220 - вік). Продовжителюність неперервної роботи становить від 10 хв в течение перших 6–8 занять в вересні-жовтні з поступовим збільшенням до 15 хв в кінці листопада-грудня.

Особливу увагу приділяється ознайомленню студентів з можливостями інформаційно-комунікаційної середини закладу вищої освіти і формуванню свідомого ставлення молоді до самостійної фізкультурно-оздоровчої діяльності. В освітньому процесі інформаційно-комунікаційні технології представлені мультимедійними технологіями і системою Інтернет. Віртуальна освітня середина університету, як своєобразна система Web-сервісів і електронного навчального контенту, дозволяє студентам постійно навчатися незалежно від місця перебування і зручне для себе час. Це забезпечує високу ефективність організації самостійної фізкультурно-оздоровчої роботи студентів, в тому числі більш оперативне рішення деяких навчальних завдань, а також підвищує рівень надання освітніх послуг в університеті. Основними напрямками роботи були ознайомлення студентів з основним доменом університету і його сайтами, віртуальні екскурсії по університету, реєстрація і формування основних навичок самостійної роботи в системі Moodle, адаптація до використання інформаційної бази даних рівня соматического здоров'я студентів і авторських комп'ютерних програм, ознайомлення з можливостями електронної бібліотеки університету, углиблення навичок роботи з пошуковими системами, бібліотечними каталогами і корпоративною поштою викладача з метою інформирования і відповідальності за результати самостійної роботи [3].

Індивідуальна програма оздоровчої тренування, включаюча оздоровчу ходьбу і бег

для студентки ІV курсу ФЗФ Печенюк Анни
в період з 10 по 29 жовтня (6–8 тиждень тренувальних занять)

1. Вік – 21 рік.
2. Ріст (Р) – 183 см.
3. Маса тіла – 72 кг.
4. Обхват грудної клітки – 88 см.

5. Окружность плеча – 26 см.
6. Окружность бедра – 35 см.
7. Артериальное давление – 120/85 мм рт. ст.
8. ЧСС – 74 уд·мин⁻¹.
9. ЖЕЛ – 2900 см³.
10. Самооценка состояния здоровья по методике В. П. Войтенка – 6 баллов (хорошее).
11. Оценка риска развития сердечно-сосудистых заболеваний по методике С. А. Душанина – 15 баллов (риск минимальный).
12. Исследование уровня соматического здоровья по методике Г. Л. Апанасенко (1992):
  - 1) индекс Руфье – 7,0 ус. ед. (средняя работоспособность, ИР – хороший);
  - 2) индекс Кетле – 393,44 г·см⁻¹ (качественная оценка массы тела – наилучшая);
  - 3) индекс Мартине – 5 баллов (выше среднего – 1 мин 20 с);
  - 4) кисте-весовой силовой индекс (СИ) – 56,00 % (выше среднего);

13. Комплексная оценка физического состояния (РФС) (Е. А. Пирогова, Л. Я. Иващенко, 1986):

$$РФС = \frac{700 - (3 \cdot ЧСС + 2,5 \cdot АТ_{сеп.} + 2,7B - 0,28MT)}{350 - 2,6B + 0,21P}$$

АТ сред. = АТ диаст. + (АТ сист. – АТ диаст.) : 3

$$РФС = \frac{700 - (3 \cdot 74 + 2,5 \cdot 96,66 + 70,2 - 20,16)}{350 - 67,6 + 38,43} = \frac{186,28}{320,83} = 0,58 - \text{(средний)}.$$

14. Показатель адаптации системы кровообращения к факторам природной среды (АП) (Р. М. Баевский, 1987):

АП = (0,011 × ЧСС) + (0,014 × АТ_{сист.}) + (0,008 × АТ_{диаст.}) + (0,009 × масса тела) + (0,0014 × возраст) - (0,009 × длина тела) - 0,27

АП = (0,011 × 74) + (0,014 × 120) + (0,008 × 85) + (0,009 × 72) + (0,0014 × 26) –

(0,009 × 183) – 0,27 = 0,81 + 1,68 + 0,68 + 0,65 + 0,04 – 1,65 – 0,27 = 1,94

(удовлетворительная адаптация).

15. Уровень физической работоспособности (по результатам Гарвардского степ-теста) – ИГСТ = 57 (удовлетворительный).

16. Результаты двигательных тестов:

- 1) бег 100 м – 19,1 с (плохо);
- 2) сгибание и разгибание рук в упоре (с колен) (раз) – 33 р. (хорошо);
- 3) поднятие туловища в сед за 1 мин (раз) – 25 р. (удовлетворительно);
- 4) прыжок в длину с места – 171 см (хорошо);
- 5) 6-минутный оздоровительный бег – 965 м (хорошо).

17. Комплексная оценка морфологического состояния: выше средней. СМГ С (заболевания органов зрения).

18. Комплексная оценка уровня физической подготовленности: выше средней.

19. Задания занятия оздоровительной тренировкой:

1. Повышение уровня физического состояния.
2. Повышение уровня физической работоспособности.
3. Развитие выносливости.
4. Совершенствование техники ходьбы и бега.

Рекомендованные формы занятий: групповая, индивидуальная.

Рекомендованная продолжительность активной части одного занятия – 40 мин.

Рекомендованное количество занятий на протяжении недели – 3 раза.

Рекомендованные виды занятий – непрерывный бег продолжительностью 10 и больше мин, беговая нагрузка короткой продолжительности (30 с – 1 мин); 10 x 300 м бег x 100 м ходьба (2800 – 3500 м), скорость бега 8,8 – 9,1 км·час⁻¹, реакция ЧСС 140–160 уд·мин⁻¹, постепенно увеличивая отрезки бега и уменьшая отрезки ходьбы, перейти от интервального к непрерывному бегу. Бег и ходьбу чередовать с гимнастическими упражнениями, играми. Разминка продолжительностью 10-12 мин включает дыхательные и общеразвивающие упражнения, а заключительная часть продолжительностью до 3 мин – ходьбу, дыхательные упражнения и упражнения на расслабления мышц. Содержанием основной части занятия является беговая нагрузка.

Основной метод дозирования нагрузки: стандартно-прерывного упражнения. Метод стандартно непрерывного упражнения может использоваться в конце определенного графика занятий.

Соотношение средств специальной и общей направленности – 30 % специальной и 70 % общей направленности.

Рекомендуется: индивидуальный тренировочный пульс – 146 уд·мин⁻¹;

макс. возможная нагрузка – 160–170 уд·мин⁻¹;

мин. возможная нагрузка – 134 уд·мин⁻¹.

Рекомендована ЧСС для упражнений восстановительного характера – меньше 130 уд·мин⁻¹.

Литература

1. Кузнєцова О.Т. Оздоровчі технології у фізичному вихованні студентів : теорія, методика, практика. Рівне : Волинські обереги, 2018. 416 с. ISBN 978-966-416-556-0.
2. Кузнєцова О.Т., Кисіль В.М., Кособуцький Ю.Ф. Методичні рекомендації до виконання практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Фізичне виховання» «Методика застосування оздоровчих технологій у позанавчальній фізкультурно-оздоровчій діяльності» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня усіх спеціальностей денної форми навчання. Рівне : НУВГП, 2019. 42 с. (09-02-27).
3. Кузнєцова Е.Т., Коляда Н.В. Механизмы использования оздоровительных технологий в здоровьесохраняющем образовательном пространстве в условиях реализации проекта «Цифровой университет». Здоровье для всех. Пинск: ПолесГУ. № 2 (2020). С. 60–67.

ЗМІСТ

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ, ВАЛЕОЛОГІЧНІ ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ

Верес Н.А. (Беларусь) Организационно-управленческие вопросы производственной физической культуры	6
Горенко З.А., Ягодка Д. О. (Київ) Корекція фізичного та психоемоційного стану жінок другого періоду зрілого віку засобами танцювального фітнесу	9
Зоріна Л.В. (Рахнівка, Хмельницька обл.) Екологічне виховання молодших школярів: від теорії до практики (з досвіду роботи)	11
Кара С.І., Аксентьева Н.В., Пилипенко Л.О., Бистрова А.О. (Бердянськ) Формування здорового способу життя школярів в освітньому процесі	17
Книш С.І. (Бердянськ) Психологічний супровід як засіб реабілітації особистості	20
Колесникова Н.Н., Раевич Р.А. (Беларусь) Изучение типов темперамента спортсменов-единоборцев и механизмов их психологической защиты	22
Колесникова Н.Н., Раевич Р.А. (Беларусь) Типы профессионального поведения спортсменов-единоборцев	25
Коляда Е.В., Кисель Д.И. (Беларусь) Техника безопасности во время занятий спортивными играми (футбол)	30
Красникевич Д.В. (Беларусь) Совершенствование методики обучения плаванию детей младшего школьного возраста	32
Кузнецова Е.Т., Коляда Е.В. (Беларусь) Методика организации самостоятельных занятий оздоровительной тренировкой	35
Лупаренко С.Є. (Харків) Проблема фізичного розвитку і збереження здоров'я дітей в Україні (1954-1990 рр.)	39
Омельченко Т.Г., Боженко-Курило О.В. (Київ) Характеристика психоемоційного статусу та окремих показників якості життя дівчат-підлітків з надлишковою масою тіла	44
Чен Пен (Київ) Передумови успішності занять баскетболом студентів закладів вищої освіти у процесі фізичного виховання	47
Яковлев А.Н. (Білорусь) Инновационные формы физического воспитания студенческой молодежи	50

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ З ПРЕДМЕТНИХ СПЕЦІАЛІЗАЦІЙ, ТА ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Білаш Є.В. (Кременчук) Професійна підготовка майбутніх учителів закладів загальної середньої освіти з предметних спеціалізацій, та фахівців фізичної культури і спорту.	54
Голуб Д.О. (Бердянськ) Особливості методики навчання технічним прийомам у нападі на заняттях з футболу для юних футболістів	56
Грибан Г.П., Скорий О.С., Пилипчук П.Б. (Житомир) Екологічна освіта здобувачів в процесі фізичного виховання	60
Данило С.М., Шапрапов В.В. (Бердянськ) Деякі аспекти специфіки готовності до професійної діяльності фітнес-тренера	63

Дутчак Ю.В., Сущенко Л.П. (Хмельницький) Забезпечення якості професійної підготовки здобувачів вищої освіти як сучасний тренд вищої освіти	66
Кузнецова Е.Т., Маринич Т.В., Коляда Н.В. (Беларусь) Формирование здоровьесберегающей компетенции студентов учреждения высшего образования в процессе физического воспитания	69
Лаптиева Л.Н., Крикало И.Н. (Беларусь) Теоретические аспекты преемственности профессиональной подготовки специалистов в системе профессионального образования	73
Ляхова І.М. (Запоріжжя) Рухова активність майбутніх фахівців фізичної терапії, ерготерапії як запорука здоров'я	77
Майвалдова О.В. (Бердянськ) Soft skills – невід'ємна складова професійної підготовки здобувачів вищої освіти	79
Мацухова Є.Є., Мацухов Д.Б. (Бердянськ) Аквааеробіка, як засіб оптимізації фізичного стану здобувачів вищої освіти	84
Самсутіна Н.М., Сапах Т. (Бердянськ) Зміст підготовки майбутніх фахівців сфери фізичної культури і спорту до оволодіння професійною майстерністю	87
Станчевський М.М. (Бердянськ) Методика навчання нападаючому удару у волейболі на уроках фізичної культури для школярів 12-13 років	90

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ, АДАПТИВНОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ, ТУРИЗМУ Й РЕКРЕАЦІЇ

Безкоровайна Л.В. (Запоріжжя) Туризмологія як наукова складова інфраструктури туризму в умовах парадигми сталого розвитку	94
Безкоровайна Л.В., Літвінова-Головань О.П., Бабій В.Г., Пиптюк П.Ф. (Запоріжжя) Інфраструктура туризму в координатах парадигми сталого розвитку: проектування програм із фізичного виховання	96
Єфімова А.І., Дніпровська Є.В. (Бердянськ) Особливості методики та техніки масажу дітей раннього віку	99
Кузьменко В.Ю., Копчинська Ю.В. (Київ) Формування професійної ідентичності майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, як фактор власної освітньої траєкторії	106
Осіпов В., Булгаков Р. (Бердянськ) Використання міжнародної класифікації функціонування (МКФ) у реабілітаційній практиці	108
Расторгуєва І.С. (Бердянськ) Плавання в системі реабілітації і адаптації осіб з обмеженими можливостями	113
Хомицевич Д.И. (Пинск, Беларусь) Вальгусная деформация стоп у детей	115
Христова Т.Є. (Мелітополь) Синергійний підхід до рухової реабілітації людей з інвалідністю	121
Khatuntseva S.M., Cheremisina I.M. (Berdiansk, Wisconsin (USA)) Practical training of specialists in physical therapy and occupational therapy	124

ЕКОЛОГО-БІОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Анастасова О.Ю., Писанець І.В. (Бердянськ) Особливості організації фізкультурно-оздоровчих занять зі здобувачами вищої освіти, які мають надлишкову масу тіла	128
--	-----

Ганаба С.О. (Хмельницький) Тіло як інструмент пізнання: практики навчальної діяльності	131
Шаповалова Т.Г. (Маріуполь) Формирование здоровьесберегающей компетентности у студентов – будущих преподавателей физической культуры	134
Шеховцева О.Г. (Бердянськ) Формування у студентів Бердянського медичного фахового коледжу санітарно-гігієнічної культури як передумови збереження здоров'я	137

ПРОБЛЕМИ ДОВКІЛЛЯ, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ В СУМІЖНИХ НАУКОВИХ СФЕРАХ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ

Гнатюк В.В., Сухарєв Р. (Бердянськ) Основні причини збільшення кількості сцифоїдних медуз <i>Aurelia aurita</i> та <i>Rhizostoma pulmo</i> в Азовському морі	141
Павлова А. (Бердянськ) «Зелені студії»: на перетині літературознавства та екології	142
Некрасов Г.Г. (Бердянськ) Вплив спортивних ігор на здоров'я студентської молоді	144
Некрасов Г.Г., Єфименко Т.В. (Бердянськ) Основні способи загортовування та його вплив на організм студентської молоді	148
Писаренко С.М., Хіврич І.І. (Бердянськ) Формування здорового способу життя студентської молоді	154
Абдуллаєв А.К., Нестеров О.С, Ребар І.В. (Мелітополь) Wrestling as a means of sportizing physical culture classes for university students	156
Котова О.В., Проценко А.А., Кірієнко О.Г. (Мелітополь) Sports games as a means of developing professionally important qualities of students in the process of physical education	160
Суханова Г.П., Іваненко В.В., Купрєєнко М.В. (Мелітополь) Formation of a healthy educational environment in physical education classes in higher education	164
Самойленко В.Л. (Бердянськ) Використання мультимедійних засобів в умовах дистанційного навчання на уроках фізичної культури з учнями старшого шкільного віку	170
Писаренко С.М., Анастасова О.Ю. (Бердянськ) Використання інноваційних технологій у фізичному вихованні	172
Лукіяничук В.Л. (Київ) Організаційно-педагогічні умови ефективності розвитку координаційних здібностей учнів початкової школи з порушенням постави	174